

Kracht in jezelf

Korte omschrijving en doelgroep

“De kracht in jezelf” is een map die een concrete handreiking biedt om individueel gesprekken met kinderen op een gestructureerde wijze te voeren. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van probleemoplossende gesprekken, relationele emotieve therapie en het socratisch gesprek. De map is bruikbaar voor leerkrachten en begeleiders en richt zich op:

- Kinderen die onderpresteren
- Kinderen die het risico lopen te onderpresteren
- Kinderen in de plusgroep.

De kracht in jezelf heeft 4 hoofdstukken, elk met 10 opdrachtkaarten. Het is de bedoeling dat kinderen deze opdrachtkaarten maken, waarbij vooral het gesprek erover van belang is. Deze aanpak is geschikt voor leerlingen vanaf ongeveer 8 jaar, groep 4/5. Voor groep 1, 2 en 3 kunnen onderdelen van De kracht in jezelf worden aangeboden.

Uiterlijk van het materiaal

Kosten van het materiaal

De kosten voor de map zijn: €79,94

Materialen die handig zijn om bij de map te gebruiken:

- Nikitin 4 bouwblokken: €19,95
- Nikitin 5 geoblokken: 39,95
- Ken je kwaliteiten-jeugdqualiteitenspel: €34,94

Uitgever

Eduforce: [De kracht in jezelf \(eduforce.nl\)](http://eduforce.nl) Uitgeverij Eduforce ontwikkelt onderwijsmaterialen voor het basisonderwijs, gericht op het talent van elke leerling. Eduforce is een zelfstandige uitgeverij, maar is wel onderdeel van Cedin. De kracht van deze combinatie is dat Eduforce, als enige in Nederland, unieke producten uitgeeft, vooral op het terrein van hoogbegaafdheid.

Aanschaf

Het materiaal is verkrijgbaar bij Eduforce Home - Eduforce Educatieve Uitgeverij

Theoretische verantwoording

De map “De kracht in jezelf” heeft als doel de (hoog)begaafde leerling inzicht te geven in het proces van aanleg naar succesvolle prestaties. Alle wetenschappelijke definities van hoogbegaafdheid beschouwen een bovengemiddelde hoge intelligentie als kernaspect van hoogbegaafdheid. Daarnaast vinden we in de (wetenschappelijke) literatuur ook persoonlijkheidskenmerken die aan hoge intelligentie zijn gerelateerd (Van Horssen-Sollie, 2020). “De kracht in jezelf” gaat ervanuit dat (hoog)begaafdheid niet hetzelfde is als een hoge score op een IQ-test. In Nederland wordt (hoog)begaafdheid vaak beschreven aan de hand van het meefactoren-model van Mönks. Het model van Mönks hanteert het triadisch model van Renzulli als basis. Uit onderzoek blijkt dat wanneer (hoog)begaafdheid succesvol tot ontwikkeling komt, dat de volgende drie persoonlijkheidsfactoren dan (meestal) aanwezig zijn: hoge intellectuele capaciteiten, motivatie en creatief vermogen.

In de map “De kracht in jezelf” wordt gebruik gemaakt van MTO: het Model van Talent Ontwikkeling. Dit model is een afgeleide van het differentiatie model van Begaafdheid en Talent (DMGT) van Gagné en het multifactorenmodel van Heller en Ziegler en is ontwikkeld door Jan Kuipers van Cedin/Eduforce.

Model van Talent Ontwikkeling (MTO)

De DMGT gaat uit van het feit dat ieder mens aangeboren, specifieke natuurlijke vermogens heeft. In een proces van (in)formeel leren én oefenen worden deze vermogens omgezet in vaardigheden. In het model wordt duidelijk welke vermogens en vaardigheden onderscheiden kunnen worden en door welke factoren het proces van (in)formeel leren en oefenen beïnvloed wordt.

Volgens het multifactorenmodel functioneert een begaafde leerling het best als verschillende factoren in balans zijn:

- persoonlijkheidsfactoren (bijv. motivatie voor prestatie)
- begaafdheidsfactoren (bijv. intelligentie en creativiteit)
- omgevingsfactoren (bijv. opleidingsniveau van ouders en schoolklimaat)
- prestatiegebieden

Het Model van Talent Ontwikkeling dat gebruikt wordt in de map “De kracht in jezelf” gaat uit van drie factoren:

- 1) De kracht van jezelf, factoren die te maken hebben met je persoonlijkheid, de mentale veerkracht.
- 2) De kracht van de omgeving.
- 3) Het proces van leren.

MTO en DMGT hebben veel overeenkomsten. Beide modellen laten zien dat de aanleg om te kunnen leren wordt beïnvloed door kenmerken van het kind en de omgeving. Het MTO model onderscheidt zich door deze twee factoren voor het kind te vertalen naar vaardigheden en omstandigheden. Hierdoor worden deze factoren inzichtelijk gemaakt voor kinderen.

Bij de map “De kracht in jezelf” is een checklist toegevoegd voor onderpresteren. Deze lijst bevat positieve en negatieve kenmerken, waarbij de aanwezigheid van positieve kenmerken een voorwaarde is om

onderpresteren te kunnen vaststellen. Deze lijst is afkomstig uit het signaleringsinstrument Sidi3 van Eduforce. Het SiDi 3 protocol is een signalerings- en diagnoseprotocol voor leerlingen voor het signaleren van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong of hoog begaafdheid.

“De kracht in jezelf” is gericht op de motivatie van het kind, motivatie is de sleutel tot presteren. Door oplossingsgericht te werken gaat “De kracht in jezelf” uit van de kracht van het kind, eigenaarschap is daarbij belangrijk. Het kind moet zich eigenaar van het probleem (kunnen) voelen en producent van zijn eigen leerstof en leerontwikkeling. De map “De kracht in jezelf” stimuleert het eigenaarschap door gesprek, ze maken daarbij gebruik van probleemoplossende gesprekken, Rationeel Emotieve therapie en het socratisch gesprek. De probleemoplossende gesprekken hebben kenmerken van een beschouwing én van een betoog: er is sprake van duidelijk verschillende opvattingen en/of belangen. Bij de gesprekken die benaderd worden vanuit de Rationele Emotieve Therapie ligt de nadruk op gedachten en overtuigingen van de leerling. Tijdens de socratische gesprekken wordt onderzocht de leerling denkt en waarom hij/zij dit denkt.

Bevinding vanuit de POINT-werkplaats/praktijk

De kracht in jezelf heeft een duidelijke handleiding, met daarin de theoretische achtergrond en gesprekskaarten. De uitleg bij de gesprekskaarten is beknopt, waardoor het beheersen van gesprekstechnieken door de gebruiker noodzakelijk is. Naast de map heb je aanvullende materialen nodig die ondersteunend zijn bij de gesprekskaarten. In de handleiding wordt daarvoor een suggestie gedaan. Eigen materialen kunnen ook gebruikt worden ter ondersteuning. De gesprekken in combinatie met de materialen maken kinderen bewust van hun eigen rol in het leerproces. Naast inzicht in hun eigen leerproces, krijgen de kinderen ook handvaten om hun eigen leerproces te sturen.

Er zijn 40 gesprekskaarten van ieder een half uur, verdeeld over 4 hoofdstukken met ieder 10 gesprekskaarten. Deze kaarten bevatten theorie, tekenopdrachten, vragenlijsten en doe-opdrachten. De ervaring is dat kinderen betrokken zijn bij het bespreken van de theorie. Ze hadden aandacht voor het MTO model en konden hun eigen situatie hiermee goed onder woorden brengen. Ook de andere theoretische gesprekskaarten gaven inzicht in hun eigen leerproces. Het koppelen van een activiteit of een opdracht aan deze gesprekskaarten is noodzakelijk om de kinderen bewust te maken van hun eigen handelen. De doe-opdrachten uit de map worden door de kinderen als prettig ervaren. Door zelf meerdere doe-opdrachten toe te voegen wordt het aanbod gevarieerder.

In verhouding staan er veel vragenlijsten in de map. Het is aan te bevelen om een bewuste keuze te maken uit deze gesprekskaarten. Kies de vragenlijsten passend bij het doel van de gesprekken en de ontwikkeling van de leerling.

Bronnen

- Van Horssen-Sollie, J. (2020). *De kleine hoogbegaafdheid voor Dummies*. Voor Dummies.
- Talentstimuleren. (z.j.). *Begaafdheid: Theorieën en modellen*.
<https://talentstimuleren.nl/thema/begaafdheid/theorie-modellen>
- Talentstimuleren. (2014). *Differentiated model of giftedness and talent: Building gifts into talents: Brief overview of the DMGT 2.0*. <https://talentstimuleren.nl/thema/begaafdheid/publicatie/3366-differentiated-model-of-giftedness-and-talent>
- Van der Vegt, A. L., & Vergoossen, H. (2019). *Wat zijn de effecten van talentgericht werken op motivatie, sociaal-emotionele ontwikkeling en leerprestaties, in het primair onderwijs? Is er sprake van differentiële effecten, op sterkere en zwakkere leerlingen?*
<https://www.kennisrotonde.nl/sites/kennisrotonde/files/migrate/PDF-voor-website-Kennisrotonde-antwoord-VRAAG-661.pdf>